

Beleidsnota 2018 - 2020

Vereniging Kerken met Stip

---

voorzitter: ds Jan Eerbeek, secretaris: ds Christiaan Donner
postadres: Exodus Nederland, Morssingel 5, 2312 AZ Leiden
email: kerken.met.stip@gmail.com
website: www.kerkenmetstip.nl

Duurzame verbindingen maken!

Beleidsnota 2018/2020 Vereniging Kerken met Stip

Vastgesteld 29 januari 2018

Inleiding

'Ik kom hier iedere zondag in de kerk om mensen te zien en om mijn ervaringen in de week te delen met anderen en alles weer op een rijtje te zetten', aldus Klaas. Ik ontmoette hem bij de koffie na een kerkdienst in de Silokerk in Utrecht. De Silokerk is een van de ca. 70 Kerken met Stip waar ex-gedetineerden na hun detentie welkom zijn. In Silo zijn heel wat ex-gedetineerden toegetreden tot de gemeente. Ze maken er helemaal deel van uit en ze verrichten ook taken als gastheer, of bij de wekelijkse maaltijdavonden. Klaas had na de gevangenis een tijd in het Exodushuis in Utrecht gewoond om te werken aan een nieuw bestaan. In het geloof en in de kerk voelde hij zich deel van een groter geheel. Hij kon zijn leven delen met anderen en, zoals hij zei: 'dat helpt me om op de been te blijven.'

(uit: 'Gaan in het licht van de hoop', Jan Eerbeek)

Kerken met Stip is een landelijk oecumenisch netwerk van kerken met als doelstelling gastvrij te zijn voor mensen die met justitie in aanraking zijn gekomen en mensen met psychische problematiek uit de geestelijke gezondheidszorg (GGZ).

Het netwerk Kerken met Stip is zo'n 10 jaar geleden ontstaan vanuit het Rooms Katholiek en Protestants Justitiepastoraat. De stip is geïnspireerd op zogenaamde 'Hobo-tekens', bij zwervenden in de VS (aldaar Hobo's genoemd) zeer bekend. Dak- en thuislozen plaatsten een stip op de muur van een huis of instelling als men daar gastvrij ontvangen was. Dit om lotgenoten het adres aan te bevelen.

Er werd in het justitiepastoraat gesignaleerd dat veel gedetineerden tijdens de detentie intensief gebruik maken van de pastorale geestelijke verzorging. En dat ook velen behoefte hebben om wat ze aan pastorale zorg ontvangen hebben na de detentie voort te zetten. Zo zijn er inmiddels 70 'Kerken met Stip'. Het is nu een netwerk met een grote variëteit aan protestantse, Rooms Katholieke, evangelische en migrantenkerken. Deze kerken maken een bewuste keuze, en daarmee is een groot aantal mensen verenigd die bereid zijn ex-gedetineerden na hun detentie op te vangen. Naar schatting gaat het om zo'n 30.000 mensen die achter de Kerken met Stip zitten.

Inleiding

Het beleidsplan 2018-2020 heeft als thema 'Duurzame verbindingen maken' Het bouwt voort op de beleidsinzetten en de ervaringen van het beleidsplan 2016-2017: 'Gewoon doen!'

In 'Gewoon doen!' werden de volgende beleidsinzetten gemaakt. Allereerst de aanstelling van een diaconaal pastor. Zij werkt als een makelaar om een kerkzoeker met een kerkgemeenschap in contact te brengen. Verwijzers zijn pastores in het justitiepastoraat, of werkzaam met psychisch kwetsbare mensen. Ook andere hulpverleners kunnen als verwijzer optreden. In de tweede plaats wordt bij het maken van een koppeling uitgegaan van de behoefte van degene die een kerkgemeenschap zoekt. De koppeling kan zo op maat van de belanghebbende worden gerealiseerd. In de derde plaats werden in regionale bijeenkomsten en op de ontmoetingsdagen vrijwilligers uit de kerken getraind op inzicht in de problematiek van de doelgroep en het maken van een verbinding. Door deze beleidsinzetten is het aantal koppelingen in de periode 2016-2017 sterk gestegen. In deze periode zijn ook ervaringen opgedaan waar in 2018 tot en met 2020 op wordt verder gebouwd.

Duurzame verbindingen maken

'Duurzame verbindingen maken' is het samenvattende beleidsthema. Verbinding maken met iemand uit de doelgroep is niet een eenmalig gebeuren, maar moet een continu proces zijn. Het vraagt alertheid om openingen te zien waar deze verbinding verdiept en verstevigd kan worden. Kerken met Stip richten zich erop actief te zijn in het maken van een duurzame verbinding. Velen in de doelgroep hebben dat om allerlei redenen nodig. Allereerst zijn er contactproblemen. Men laat contacten snel verlopen. Velen moeten leren een duurzaam contact met anderen op te bouwen en te onderhouden. Een tweede punt waar we mee te maken hebben, is de grote nadruk die in de hulpverlening gelegd wordt op zelfredzaamheid. Velen hebben deze zelfredzaamheid niet en krijgen die misschien wel helemaal nooit. Dat kan betekenen dat de aansluiting bij de hulpverlening gebrekkig of niet tot stand komt. In de derde plaats hebben we gezien dat de outreachende aanpak door de diaconaal pastor van Kerken met Stip nogal eens betekent dat die de regisseursrol krijgt te midden van andere hulpverleners bij wie het contact op een zacht pitje staat. Deze drie punten hebben hun effect op het werk van de diaconaal pastor. In de eerste plaats betekent het dat zij langer bij een koppeling betrokken moet blijven om die koppeling te laten slagen. En ook dat geruime tijd inzet gegeven moet worden op contact met de vrijwilliger van de kerken en soms ook met andere hulpverleners, om het werk van de kerken in de begeleiding te laten slagen. In de tweede plaats zal meer structureel bij de vrijwilligers in training en coaching ingezet moeten worden op verduurzaming van de koppelingsrelatie. In de derde plaats blijkt in de praktijk dat bij de diaconaal pastor van Kerken met Stip meer structurele begeleidingscontacten gaan ontstaan.

Het bovenstaande betekent dat de werkinzet van de diaconaal pastor planmatig uitgebreid zal moeten worden en in 2018 ten minste op 1 dag per week en in 2019 ten minste op 2 dagen per week zal moeten worden gebracht.

Het My Home project

Samen met Exodus en het Diaconaal Centrum De Bakkerij in Leiden ontwikkelt Kerken met Stip het project My Home. My Home is een coöperatie van zes mensen die psychisch kwetsbaar zijn en zes vrijwilligers die hen ondersteuning geven in de dagelijkse levenssituatie. My Home is bedoeld voor mensen om zelfstandig te wonen met blijvende ondersteuning. De doelgroep van My Home bestaat uit mensen die psychisch kwetsbaar zijn. Ze zijn niet of gedeeltelijk niet zelfredzaam en zullen dit naar verwachting ook niet worden. Een duurzame vorm van begeleiding is dus nodig. De coöperatievorm is gekozen om stabilisatie en duurzaamheid te bieden. Kerken kunnen de coöperatie adopteren, om zo de blijvende ondersteuning in te bouwen.

Symposium: Duurzame verbinding maken

Kerken met Stip zal in 2019 een symposium organiseren over het thema 'duurzame verbinding maken'. De nadruk ligt op het 'maken'. De vraag staat centraal welke factoren het proces van het ontstaan van binding bij mensen in de doelgroep versterken. Als voorbereiding op dit symposium zal in 2018 met diaconale organen van de kerken naar samenwerking gezocht worden om dit symposium te organiseren. Aan een inbreng uit de sociale wetenschappen, de praktische theologie en de communicatiewetenschappen wordt gedacht.

Landelijke ontmoetingsdag van vrijwilligers

De landelijke ontmoetingsdagen voor het netwerk zal jaarlijks worden gecontinueerd. De ontmoetingsdag heeft een breed karakter. Vrijwilligers en ook mensen uit de doelgroep worden uitgenodigd. Jaarlijkse ontmoetingsdag heeft elk jaar een praktisch thema met als doel de vrijwilligers toe te rusten op de praktijk.

Vrijwilligerstrainingen

Periodiek zullen trainingen voor vrijwilligers worden aangeboden. Ook nu weer zullen die regionaal plaatsvinden en op avond of zaterdag worden gehouden, om een zo breed mogelijk deelnemersbereik te hebben. In de trainingen zal ook ingegaan worden op de GGZ problematiek.

Verwijzers

Er zal worden ingezet op uitbreiding van het verwijzersbestand. Ook zal aan de aangesloten kerken advies worden aangeboden om een verwijzersbestand ter plaatse op te bouwen.

Doelgroep

Kerken met Stip heeft vanouds als doelgroep gedetineerden, ex-gedetineerden en familie van gedetineerden. Aan deze doelgroep zijn mensen met psychische kwetsbaarheid, ook zonder detentieverleden, toegevoegd. Kerken met Stip ter plaatse kunnen meer specifiek de doelgroep waar zij zich op richten in hun PR aangeven.

De diaconaal pastor heeft PR-materiaal voor de doelgroep beschikbaar. Het is een klein informatiekaartje met een symbolische hanger waarbij Kerken met Stip worden aangeduid als plaatsen van geloof, hoop en liefde.

Samenwerkingspartners

Met de samenwerkingspartners Exodus, Gevangenzorg Nederland, Alpha in Prison, Kerken en Gevangenen en Epafras zal contact worden onderhouden om te komen tot onderlinge uitwisseling bij de opvang van de doelgroep.

Communicatie

De website zal up to date worden gehouden.

Vier keer per jaar wordt een nieuwsbrief verzonden. In 2019 zal worden gezien hoe sociale media meer ingezet kunnen worden in de communicatie met de potentiële doelgroep, de verwijzers, de vrijwilligers en de kerken.

Financiën

In 2018 tot en met 2020 zal het beleid worden voortgezet met nieuw aansluitende kerken een aansluitingsovereenkomst te tekenen. Daarin wordt een minimale financiële bijdrage van ten minste € 200 gevraagd. De aangesloten kerken die nog geen aansluitingsovereenkomst hebben getekend zal worden gevraagd dit alsnog te doen. Als de ANBI status die is aangevraagd is toegekend, zal een donateurswervingsactie worden gestart. Het bestuur zal daarvoor een plan van aanpak opstellen.